

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
— Dopisi se ne vračajo. — Št. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 D, za pol leta 45 D, mesečno 15 D; za inozemstvo: 210 D. — Plača in toži Ljubljani.

LETO VII.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, dne 11. oktobra 1924.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 121.

Položaj naše industrije in tarfina pogajanja z Madžarsko.

Pretekli teden so se obnovila železniško tarfina pogajanja med našo državo in Madžarsko, da se vpostavi posebnost zvezne tarife za tranzitni promet med obema državama, kakor tudi za medsebojni uvoz in izvoz. Spričo teh dejstev je Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani predložila merodajnim ministrstvom spomenico, v kateri s konkretnimi podatki opozarja na skrajno neugoden tarfina položaj trgovine in industrije v Sloveniji v prometu z Vojvodino, Sremom in Srbijo napram madžarski, avstrijski in češki konkurenci.

Po izkazih službenega reda vožnje, ki ga je izdalo ministrstvo saobračaja pod br. 6091, odnosno genaralna direkcija državnih železnic pod br. 7130/1924, znaša razdalja Ljubljana—Pragersko—Kotoriba 229 km, medtem ko znaša razdalja Budimpešta—Nagykanisza kot nasproti ležeče madžarske obmejne postaje 221 km tako, da se lahko reče, da je razdalja Ljubljane in Budimpešte od madžarske meje pri Kotoribi enaka.

Enako neugodno je razmerje pri razdalji Ljubljana—Zagreb—Gyékényes, ki znaša 247 km, medtem ko znaša razdalja Gyékényes—Budimpešta 283 km.

V prometu z Vojvodino pa je razdalja Budimpešte od glavnih konsumnih središč v Vojvodini za celi dve tretjini manjša, kakor pa razdalja med Ljubljano, odnosno ostalimi industrijskimi kraji v Sloveniji od njih. Tako znaša razdalja Budapest—Vinkovci 310 km, Ljubljana Vrhpolje 380 km, a Budapest—Indija preko Klebie in Subotice 314 km, Ljubljana—Subotica preko Vinkovcev in Dalja znaša 545 km, medtem ko znaša razdalja Budapest—Subotica 182 km. K temu pripominjamo, da smo vzeli obmejno razdaljo Kelebia—Subotica, ki v redu vožnje ni navedena, s 15 km v račun. Razdalja Ljubljane do Subotice je torej nad trikrat večja, kakor pa razdalja med Subotico in Budimpešto.

Poleg tega pa moramo uvaževati, da glavni industrijski kraji v Sloveniji ležijo še tarfina mnogo neugodnejše kakor Ljubljana, ker se nahajajo ob lokalnih železnicah, kakor Vrhnika, Tržič, Rogatec, Konjice itd. odnosno so kakor ravno središča železarske industrije: Jesenice, Prevalje, Muta, Sv. Lovrenc itd. še mnogo bolj oddaljeni od svojih tržišč v Vojvodini in vsled tega še v težjem konkurenčnem položaju. Tovarna usnja v Šoštanju ima do Subotice 536 km, pri čemur se ji tarife dvakrat lomijo, in sicer v Celju ter v Zagrebu, ter se na ta način tarfina razdalja napram efektivni progovni razdalji še za ca 20 do 30% poveča. Konkurenčna razdalja Subotica—Budimpešta pa znaša le 182 km. Položaj je tem neugodnejši, ker tarifira usnje po razredu I., ki je znatno nad zlato pariteto ter je dražji kakor pa so povprečno madžarske tarife po zadnji relaciji. V tej relaciji je naša konkurenca celo napram Wenu (Beč) zelo otežkočena, ker znaša razdalja Wien—Strass—Sommerin 74 km, Hegyeshalom—Budapest 197 km, Budapest—Kelebia 163 km, Kelebia—Subotica 15 km, skupaj 449 km, torej za nad 100 km manj kakor pa znaša razdalja Šoštanj—Subotica.

Razdalja Wien—Hegyeshalom—Kelebia—Subotica—Beograd znaša 654 km, medtem ko znaša razdalja Jesenice—Zidani most—Vinkovci—Beograd 640 km. V obeh primerih se tarife dvakrat lomijo in ker je sedanja

carinska zaščita za železne izdelke prav minimalna, je konkurenca naše industrije napram avstrijski celo v prestolici države vsled porasta dinarja vedno bolj otežkočena.

Poleg tega je treba vzeti tudi vodno konkurenco po Donavi v poštev, kjer so stroški v prometu po vodi navzdol mnogo manjši, promet vedno neoviran in posebno za predmete, ki se transportirajo v velikih množinah, zelo prikladen. Po Donavi znaša razdalja:

Wien—Bratislava 61 km; Wien—Budapest 283 km; Wien—Beždan 505 kilom.; Wien—Novi Sad 672 km; Wien—Vukovar 594 km; Wien—Zemun 756 km.

Za češkoslovaško konkurenco pride v poštev promet preko Budimpešte—Szob—Bratislave, kjer znaša razdalja Bratislava—Szob 151 km, Szob—Budapest 64 km, Budapest—Beograd 360 km,

skupaj 575 km,

torej ravno toliko kakor znaša razdalja Ljubljana—Beograd. Ako vzamemo isto zvezo v relaciji za Subotico, znaša razdalja Ljubljana—Subotica preko Vinkovcev 545 km, iz Brna preko Bratislave in Budimpešte do Subotice pa 535 km, odnosno od Bratislave do Subotice 492 km, tako, da je češkoslovaški produkt iz Moravske v tarifnem oziru na vojvodinskih tržiščih v ugodnejšem položaju kot pa izdelki iz Slovenije.

Podobne razmere ugotovimo, ako vzamemo relacijo med Ljubljano in Timoško dolino (Negotin, Prahovo, Zaječar) po železnici preko Beograda in Niša ter Knjaževca napram vodni konkurenci po Donavi.

Razdalja Wien—Prahovo znaša 1050 km, medtem ko znaša razdalja Ljubljana—Beograd—Niš—Prahovo 1008 km, dočim znaša razdalja Bratislava—Prahovo le 990 km.

Gornje navedbe ilustrirajo v dovoljni meri naš težavni položaj v konkurenci napram madžarski industriji, ki nas v kemični, železarski, lesni, usnjarski in drugih strokah vedno bolj izpodriva iz vojvodinskih tržišč, posebno odkar uživa Madžarska ugodnosti minimalne carinske tarife.

V izpolnitve gornjih izvajanj navajamo še razdalje naših glavnih industrijskih krajev od Beograda v primeru z madžarsko in avstrijsko konkurenco: Ruše—Maribor—Beograd 14—603 = 617 km; Prevalje—Maribor—Beograd 76—603 = 679 km; Sl. Gradec—Celje—Beograd 70—486 = 556 km; Šoštanj—Celje—Beograd 83—486 = 519 km; Žalec—Celje—Beograd 9—486 = 495 km; Kamnik—Ljubljana—Beograd 23—575 = 598 km; Kranj—Ljubljana—Beograd 29—575 = 604 km; Vrhnika—Ljubljana—Beograd 20—575 = 595 km; Tržič—Ljubljana—Beograd 48—575 = 623 km; medtem ko znaša razdalja Budapest—Beograd le . . . 360 km in Győr—Beograd pa . . . 511 km, v zgoraj naštetih krajih se nahajajo tovarne železnih izdelkov, kemične tovarne, tekstilna podjetja, živilna industrija, čevlarska in usnjarska industrija itd., ki je samoumevno navezana v prvi vrsti na domača tržišča in reflektira prvenstveno baš na odjemalce v najbogatejših žitorodnih krajih.

Iz gornjih izvajanj sledi, da pri tej tarfina situaciji brez znatnega oškodovanja domače industrije ni mogoče

Seja širšega odbora Zveze trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo.

V petek dne 3. oktobra se je vršila v novih Zveznih prostorih v palači Ljubljanske kreditne banke seja širšega odbora Zveze gremijev ob mnogobrojni udeležbi delegatov včlanjenih gremijev. Seji je predsedoval zvezni načelnik Ivan Jelačin ml., ki je po kratkem pozdravnem govoru omenil, da sta v zadnjem času dva ukrepa ministrstva posegla zelo globoko v trgovski promet in povzročila interesiranim strokam mnogo škode. Prvi ukrep se nanaša na prepoved prodaje denaturiranega špirta po trgovcih, ki prodajajo alkoholne pijače, drugi, ki se nanaša na prepoved uvoza in prodaje octove kisline z nad 15% vsebine, ki jo je izdalo ministrstvo za narodno zdravje. Prva prepoved je popolnoma neutemeljena in je prišla v finančni zakon brez vednosti prizadetih krogov. Referenti sami uvidevajo, da ni bilo za to dovoljnega povoda in obljublajo, da bodo skrbeli za to, da se v prihodnjem finančnem zakonu ta odredba razveljavi. Zato se je sklenilo, da naj se z ozirom na ta uspeh intervencije v Beogradu in na dobljena zagotovila posreduje pri finančni upravi, da se izvajanje te naredbe odloži.

Glede druge odredbe je sporočil zvezni načelnik, da je minister za narodno zdravje deputaciji hrvatskih interesentov obljubil, da se naredba o prepovedi prodaje octove kisline ukine pod pogojem, da se med prizadetimi krogi doseže sporazum. Na podlagi tega poročila je zvezni odbor sklenil, se pridružiti akciji, da ostane octova kislina pod gotovimi pogoji še naprej predmet svobodnega trgovskega prometa.

Nato se je razvila zelo obširna debata o načrtih pravilnikov o delovnem času v trgovskih obratih, kakor tudi o zapiranju in odpiranju trgovin, ki se nahajajo sedaj pred ministrskim svetom. Ugotovilo se je predvsem, da ni v sedanjih načrtih nikjer predpisano, da velja ista delovna doba tudi za trgovske zadruge. Poleg tega se namestila s temi uredbami prenesti kompetenco, ki je dosedaj spadala izključno v delokrog gremija, na popolnoma druge faktorje. Posamezni govorniki so bili mnenja, da ministrstvo v uredbi ni dovolj štiti interesov trgovcev in da naj se v posebni spomenici opozori ministra na vse točke, ki jih je treba v izvršilni naredbi posebno poudariti. Poleg tega se je tekom debate pojavil predlog, da naj bi deseturni delovni čas veljal za vse trgovine z živlenskimi potrebščinami, t. j. s predmeti, ki spadajo pod zakon o pobijanju draginje, ki je bil končno z večino glasov proti glasovom nekaterih ljubljanskih delegatov sprejet.

dovoliti Madžarom, odnosno kaki drugi inozemski državi tarfina popustov za uvoz konkurenčnih predmetov v našo državo, ker ste Avstrija in Češkoslovaška pri Madžarski že itak dosegle znižanje tranzitnih tarif in na ta način silno konkurenčno pritiskata na vojvodinskih tržiščih.

Obenem pa je nujno potrebno, da se v interesu domačega dela uvedejo za te relacije posebne smernice ali relacijske tarife, ki bodo vzpostavile konkurenčno ravnotežje, ker je za naš največja ovira baš opetovano lomljenje tarif na področju ljubljanske železniške direkcije kakor tudi ob prehodu na državno železniško progovo v Zagrebu odnosno v Sisku.

Načelnik gremija trgovcev v Ljubljani g. F. Stupica je poudarjal, da je ljubljanski gremij o zadevi že obširno in izčrpno razpravljaval ter da se v svojem sklepu popolnoma krije z odredbami pravilnika in zato načelstvo gremijalnega sklepa ne more izpremeniti.

G. Weixl iz Maribora je predlagal, da naj bi se v svrhu določitve enakomernega postopanja glede odpiranja trgovin ob cerkvenih in državnih praznikih vršila širša anketa, kjer naj bi se tudi vse ostale podrobnosti pravilnika natančno določile. Predlog je bil brez ugovora sprejet. Nato se je razpravljalo še o odpiranju trgovin ob nedeljah v podeželskih krajih ter izrazila želja, da bi se nedelje po deželi proglasile za bazarne dane, kakor je v Srbiji, da bi mogli trgovci v interesu prebivalstva imeti trgovine dopolne štiri ure odprte. Vsi govorniki so poudarjali izredno važnost tega momenta za podeželske razmere, ker prihaja ljudstvo iz oddaljenih hribov in vasi ob nedeljah nakupovat svoje potrebščine.

V popoldanski seji je podal zvezni tajnik obširno poročilo o določbah trgovske pogodbe z Italijo, dalje o določbah konzularne in naseljevalne konvencije ter sporazuma o trgovskih, industrijskih in drugih družbah. V poročilu je ugotovil med drugim, da se je bila prejšnja vlada odločila kljub svaril in protestov Zveze za prosto naseljevanje. Jasno je, da smo spričo te pogodbe mi pasivni del, da bo prišlo le doseljevanje Italijanov k nam praktično v poštev. Italijani so dobili po novi pogodbi pravico, da smejo izvrševati pri nas pod istimi pogoji kot domačini trgovino, industrijo in obrt in se ne bo smelo od njih zahtevati niti višjih taks in pristojbin za izvrševanje obrti inkorporacij itd., kakor za domačine. Poleg tega bodo pri začasnem bivanju in izvrševanju trgovine v naši državi na podlagi izkaznice pristojnih italijanskih oblasti oproščeni sploh od plačanja vsakršnih davkov in tudi 4% pristojbine pri izvozu, dalje bodo smeli nakupovati blago pri producentu, kar tolmači naše ministrstvo tako, da se pod tem razumeva tudi gozdne posesti, kmetovalca in živinorejca. Na ta način je vsa naša izvozna trgovina izigrana v korist inozemcev, ki se bodo lahko uveljavili na našem tržišču, ker dobivajo pri svojih bankah kredite v lirah po 8% do maksimalno 12% in so v tem oziru napram našim trgovcem v neprimerno ugodnejšem položaju. Zborovalci so z velikim nezadovoljstvom konstatirali, da vlada ni osvojila niti enega zveznih predlogov ter da o zaščiti domače trgovine sploh ni vodila računa.

Na podlagi poročila se je sklenilo, da se ukrenejo potrebni koraki, da se še pred ratifikacijo te pogodbe doseže po možnosti remediura in da se pri trgovski pogodbi z Avstrijo bolje zaščitijo naši interesi.

Na podlagi izjave ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani se je razpravljalo o vprašanju obdavčenja inozemskih potnikov, ki trgujejo po Sloveniji na nedovoljen način.

Nato je podal zvezni tajnik poročilo o razpravah konference v Beogradu za ureditev vprašanja carinskega posredništva pri uvozu in izvozu. Delegati so poročilo vzeli z zadovoljstvom na znanje.

H koncu se je še razpravljalo o vprašanju nove zaščitne uvozne carinske tarife ter o povišanju azijske

na uvozno carino, o zamudnem poslovanju poštne uprave v brzotrajnem prometu ter o potrebi ustanovitve laboratorija pri glavni carinarnici v Mariboru. Razprava o načrtu novega obrtnega reda se je preložila vsled obširnosti gradiva in pomanjkanja časa na prihodnjo sejo, ki bo sklicana v drugi polovici meseca oktobra.

Položaj nemške industrije.

Industrija Nemčije se nahaja v težki krizi, povzročeni zbog pomanjkanja kapitalov in kredita in zbog visokih produkcijskih stroškov, ki so mnogim nemškim tovarnam zaprli inozemska tržišča ali so jih vsaj primorali, da oddajajo svoje izdelke po cenah, ki so za dvajset do trideset odstotkov nižje od cen na domačih tržiščih, tako, da ne morejo kriti s skupičkom niti produkcijskih stroškov in to samo za to, da si nabavijo potrebne obratne kapitale. Podjetja delajo ponajveč še za domači trg ter izdelujejo blago, da napolnijo zopet skladišča, izpraznjena in razprodana v času inflacije. Vendar pa prihaja nemška industrija iz dneva v dan v težji položaj, kar kažejo tudi konkurzi, ki se množijo. Zadnji velesejmi v Lipskem, Frankfurtu in Kölnu so povzročili veliko razočaranje, da si ni moglo ničesar drugega pričakovati, kajti jasno je moralo biti vsakemu, da ne bo inozemstvo nabavljalo nemških izdelkov po cenah, ki so nad svetovno pariteto in to pod mnogo težjimi plačilnimi pogoji. V splošnem se lahko reče, da ni nemška industrija preživela še one krize ozdravljenja, ki se je začela najbrže komaj letos in o kateri ni mogoče še predvideti, kako se bo razvijala in koliko časa bo trajala. Po sklenitvi premirja je sledila za indu-

strijsko podjetnost zelo ugodna perijoda. Izkoriščajoč razvrednostitev marke so nemška industrijska podjetja producirala in prodajala v masah; nemški industrijski izdelki so preplavili vse svetovne trge. Nizki produkcijski stroški, pa tudi nizki nemški transportni stroški, so dvignili konkurenčno moč nemških izdelkov, da si bili, kar se tiče kakovosti daleč za predvino produkcijo. Ti zlati časi so pa kmalu nehali in ob koncu inflacije najdemo večino podjetij brez kapitalnih rezerv, brez obratnega kapitala in brez vsake možnosti, da bi kje dobila prepotrebne kredite. Obrestna mera je rastla do neverjetnosti in mnoga podjetja so bila primorana plačati za dobljene kredite tudi do 70 odstotkov letno. Vsaka mogočnost dobička na račun padajoče vrednosti marke je odpadla in podjetja, ki niso več navajena na zdravo solidno gospodarstvo, lavirajo v negotovosti, iščejo obratne kapitale, kredite, katerih ne morejo najti nikjer tudi za še tako visoke obresti, medtem ko niso z druge strani v stanju razpečati svojih dragih izdelkov.

Delavske mezde so se povišale in so, z malimi izjemami, dosegle predvino višino. V tem oziru bodi tudi dodano, da ni do sedaj še opaziti večje brezposelnosti. Število brezposelnih ni po zadnjih statističnih podatkih preseglo 300.000.

Vse kaže, da preživlja nemška industrija težko krizo, za katero ni še predvideti konca. Časi dobrih konjunktur so prošli in nemška industrija je primorana začeti zopet konkurenčni boj proti tujim industrijam pod posebno težkimi pogoji, ne da bi mogla izkoristiti avtomatični dumping, katerega je povzročala postopna razvrednostitev marke.

Stanje civilnega sodstva v Sloveniji pred zadnjo pristojnostno novelo in po njej.

Že dlje časa stojimo pred žalostnim, toda neutajljivim dejstvom, da je civilno sodstvo tudi v Sloveniji odpovedalo. Ne sicer po kakovosti dela: še vedno so sodbe na predvini višini, da si sedaj obravnavajo stvari, ki so skoraj vse glede na vojne in povojne razmere ter stanje zakonodavstva v dejanskem oziru neprimerno bolj težavne, tako osobito tudi trgovske stvari, kjer je svoj čas vladala precejšnja priprotnost in povprečnost. Odpovedalo pa je sodstvo, kar se tiče brzine in hitrosti rešitve.

Sicer tudi v tem oziru ni še tako hudo, kakor po sosednjih državah, ter so vključ zastajanja celo še prijeti, da spravljajo n. pr. dunajske tvrdke tožbe proti našim državljanom onstran Sotle in Save potom fakturne klavzule pred sodišča v Sloveniji. Ali dovolj hudo je pa le to zatezanje in ne samo z neveselostmi za trgovski stan združeno, temveč spojeno tudi z nepovračljivo, občutno škodo za vse gospodarsko življenje, osobito in v prvi vrsti seveda za trgovce. Onemogočena je vsaka pravilna kalkulacija in redno razpolaganje z blagom in denarjem; zato pa je glede na valovanje cen in kolebanja valute mogoče, da upnik doseže zmago, a da to, kar z zmago dobi v roke, ni skoraj nič vredno, tako da je zmagovalec dejanski premaganec. Izpodkopa se tako še tisto malo morale, kar jo je še ostalo. Dolžniku pa kaže spuščati se v vsako pravdo in jo še umetno zavlačevati, ker mora ob sedanjih obrestnih meri dolžno vsoto sijajno izkoristiti, ako upnik ni bil dovolj previden in si ni izgovoril višjih obrestni, nego so zakonite, še vedno 5 oziroma 6% obrestni.

Razlog temu nezdravemu pojavu pa ni morda v sodnih naših sodiščih, predvsem zbornih sodišč, kjer se odigrava pretežni del trgovinskih pravnih.

S priznanja in občudovanja vredno poštenost, ki zapostavlja tudi opravičene oziroma na lastno zdravje in na koristi družine, opravljajo več kakor svojo dolžnost in niso klonili niti, ko so z ostalimi državnimi uslužbenci stradali, ter ne popuščajo niti sedaj ne, ko še vedno ne prejemajo toliko, da bi, brez morečih skrbi, imeli vsaj vsakdanje skromno življenje. Razlog

tiči marveč v velikem prirastku civilnih pravnih. Pri zbornih sodiščih v Sloveniji je bilo vloženih pravnih:

1912. l.: 2402, 1919. leta: 4227, torej za 76% več od leta 1912, 1920. leta: 5010, torej za 19% več od leta 1919, 1921. leta: 6112, torej za 22% več od leta 1920, 1922. leta: 10.021, torej za 64% več od leta 1921, 1923. leta: 16.105, torej za 61% več od leta 1922, a napram letu 1912. za 579% več. Sodniško osobje je pa po številu ostalo — isto, le da je prejšnje živelo ob primernih plačah v mirnih, urejenih razmerah.

Temu navalu sodniško osobje že fizično ni moglo biti kos. Postopoma so torej naraščali tudi zastanki; bilo jih je: 1912. leta: 284, 1919. leta: 1498, torej za 427% več od leta 1912, 1920. leta: 1880, torej za 22% več od leta 1919, 1921. leta: 1659, torej za 9% manj od leta 1920, 1922. leta: 3237, torej za 95% več od leta 1921, 1923. leta: 4661, torej za 44% več od leta 1922. Tvorili so od pripadlih primerov ti zastanki: 1912. leta: 11.82%, 1919. leta: 35.43%, 1920. leta: 36.52%, 1921. leta: 27.14%, 1922. leta: 32.32%, 1923. leta: 28.31%. Ob vsem naporu so torej zastanki naraščali nesorazmerno s prirastkom dela. Poleg fizične in duševne izčrpanosti sodnikov, njih krajevne nestalnosti in osebnih sprememb v njih staležu prve čase so k temu doprinesli svoje tudi povojna neurejenost prometnih in pošt. razmer, neubogljivost strank in priči, zelo kasno reševanje zaprosil za sprejetje dokazov po nekaterih delih naše države in v inozemstvu in pa tudi neprimerno večja zamotanost sedanjih pravnih v dejanskem in pravnem oziru ter s tem povzročena večja zamudnost pravnega postopanja.

Naraščanje pravnih pri zbornih sodiščih pa pokaže nazorno pravi vzrok primerjava s številom civilnih pravnih pri okrajnih sodiščih. V istem času je bilo namreč pri okrajnih sodiščih v Sloveniji vloženih tožb: 1912. leta: 31.509, 1919. leta: 12.517, torej za 60% manj, 1920. leta: 14.840, torej za 53% manj, 1921. leta: 12.864, torej za 59% manj, 1922. leta: 13.028, torej za 58% manj, 1923. leta: 15.065, torej za 25% manj nego l. 1912. (Konec prih.)

M. Savić:

Naša industrija in obrt.

(Nadaljevanje.)

Kuverte izdeluje tovarna kuvert Drag. I. Petroviča v Čupriji. Izdeluje sedem vrst kuvert. Pred vojno je na treh strojih izdelala 10 milijonov kuvert, sedaj pa ima v obratu le en stroj in izdelala do 3 milijone kuvert. Dvoje strojev so mu sovražniki v vojnem času uničili.

V Osijeku izdeluje kuverte tovarna papirnatega blaga »Mirza Mil« Samuela Diribacha. Izdeluje trgovske in pisarniške kuverte, konfeti, kartonažo, posetnice in luksuzni pismeni papir. Ima električni pogon na tri konjske sile, 18 strojev in 12 delavcev.

V Zagrebu se nahaja tovarna kuvert in konfekcija papirja delniška družba »Lipa Mil«. Izdeluje izključno kuverte, in sicer približno 100 milijonov na leto. Stroj ima nastopne: dva stroja za štancanje, dvoje strojev za rezanje papirja, deset strojev za izdelovanje kuvert, en stroj za izdelovanje posetnic, en stroj za izdelovanje škatel za kuverte, en stroj za rastiranje, dva stroja za izdelovanje zunanjih delov škatelj, tiskarski stroj in dvoje stiskalnic. Delavcev zaposluje 60.

V Virovitici izdelujejo istovrstno blago Bratje Balić in družabniki pod imenom »Slavonija Mil«. Na leto izdelajo okoli 30 milijonov kuvert. Zaposlujejo 40 delavcev in delajo z 18 stroji.

V Koprivnici ima tovarno za kuverte V. Vošićki. Sedaj izdelava na dan 50.000 kuvert, hoče pa obrat razširiti, da bo mogel izdelati na dan do 200.000 kuvert. Zaposlenih ima 20 do 30 delavcev.

V Ljubljani se nahaja tovarna za kuverte, ki je last tvrdke Fran Mulec in drug. Na leto izdelava 10 milijonov kuvert, mogla bi jih pa izdelati do 50 milijonov.

V Beogradu se nahaja tovarna za predelovanje papirja in za knjigoveško-kartonažne izdelke, ki je last tvrdke Maričić in Janković. Zaposlenih ima 50 delavcev. Izdeluje škatlje, trgovske knjige, bloke, platnice, kuverte, beležnice in se bavi z vsakovrstnimi knjigoveškimi deli.

V Beogradu se tudi nahaja zavod za črtanje papirja, ki je last Aleksandra Milanovića. V Beogradu je tudi več knjigovezov, ki se na obrtniški način bavijo z vezanjem knjig in izdelovanjem škatelj.

Na Hrvatskem in v Slavoniji se bavi z izdelovanjem kartonaže: v Zagrebu Hudec in Rožankovski, v Karlovcu tovarna kartonaže in umetnega cvetja, v Osijeku tiskarski zavod.

V Sarajevu ima manjšo kartonažno delavnico Aleksander Kabilo, ki izdeluje kartonažne škatlje.

V Ljubljani se nahaja kartonažna tovarna Ivana Bonača, ki je največja v naši državi.

V Viru pri Domžalah ima tovarno kartonaže in papirnatih izdelkov Josip Krmpotić, ki izdeluje škatlje za klobuke, škatlje za kavine surgate, škatlje za čevljarje itd. Na leto porabi okoli 60.000 kg lepenke. V obratu ima 29 strojev.

V Mariboru obratuje: 1. Vilko Weixl, knjigotržnica in papirna industrija, ki izdeluje šolske zvezke, noteze, albume, trgovske knjige, pisalne podloge in slične predmete, konfeti, papirnatate vrečice itd. Strojov ima 10 in zaposluje 35—40 delavcev; 2. kartonažna tovarna Benčina in Tomec.

V Kranju se bavi s kartonažo Ivan Požgaj, v Mengšu pa prva kranjska kartonažna tovarna Antona Ropeta, ki izdelava na leto do 2000 škatelj za klobuke.

Industrija teh izdelkov je za naše razmere važna, ker bi mogla, ako se omejuje tudi le na kritje domače potrebe, zaposliti veliko delavcev, osobito žensk, in zaslužiti vsled tega vso pozornost. V tej industriji dela sedaj občutno škodo avstrijska konkurenca, ker še nima domača industrija zadosti izvežbanega osebj. Zaradi tega bi se jo moralo carinsko zaščititi, dokler se osebe do dabra ne izvežba.

(Dalje sledi.)

Trgovina.

Sedemdesetletnik Franc Robič. — V idiličnem trgu Središče na Dravskem polju praznuje 12. l. m. sedemdesetletnico trgovca g. Maks Robič. Smatramo za častno dolžnost, da se pri tej priliki spomnimo plodnega dela splošno priljubljenega in uglednega starešine slovenskega trgovanja. Leta 1883 je otvoril svojo lastno trgovino v Središču ter jo z mravlji enako pridnostjo in izredno svojo nadarjenostjo v teku let razširil v daleko znano izvozno tvrdko. Svojih sposobnosti in dela pa ni vložil samo v svoj poklic, marveč jih je posvetil tudi javnemu blagru. Deloval je v raznih kulturnih in strokovnih organizacijah, bil soustanovnik vseh narodnih društev v Središču in mnogo pripomogel k napredku in procvitu središkega Obrtnega društva in Obrtne zadruge. Udeleževal se je na polju za povzdigo lokalnega šolstva kot šolski ogleda v krajnem šolskem svetu. Duševno in telesno čilemu Maksu Robiču k njegovi sedemdesetletnici, ki jo praznuje v krogu svoje ugledne rodbine, najiskrenejše čestitamo ter kličemo: Na mnoga leta!

Sklepanje pogodb za skladiščne parcele na Delfi in Brajdici. — Prometni minister je podpisal predloge, ki mu jih je stavila komisija za oddajo omenjenih parcel v zakup. Te dni sklene zagrebška direkcija državnih železnic z zakupniki pogodbe, nakar začne takoj urejati posamezne skladiščne parcele.

Moratorij na Rumunskem. — Vlada je vsled splošne denarne krize, ki je povzročila že veliko konkurzov in meničnih protestov, podaljšala moratorij za inozemske dolgovce v čvrsti valuti za nadaljne tri mesece.

Padanje draginje. — Po podatkih, koje objavlja »Revue Internationale du Travail«, je stopnjevanje cen, ki se je opazalo začetkom leta, popolnoma prenehalo. Razen na Ogrskem in v Nemčiji, kjer draginja še vedno raste, se cene v vseh državah polagoma znižujejo.

Industrija.

Ruske begunce je glede zaposlovanja na našem ozemlju smatrali za enake domačim delavcem. — Minister za socialno politiko je oprostil ruske begunce predpisa § 103. zakona o zaščiti delavcev in predpisa pravilnika o inozemskih delavcih, tako da jih je smatrali za enake domačim delavcem.

Tovarna lokomotiv v Nišu. — Prometno ministrstvo se je odločilo razširiti železniške delavnice v Nišu tako, da ne bodo le popravljale starih vagonov in lokomotiv, ampak izdelovale tudi nove vagone in lokomotive.

Glavna zaloge

F. ŠIBENIK - LJUBLJANA

Denarstvo.

Obtok bankovcev Narodne banke. — Narodna banka je imela dne 30. septembra t. l. v obtoku za 5968 milijonov dinarjev bankovcev. Obtok se je izza dne 22. istega meseca povečal za 88.3 milj. dinarjev.

Davki in takse.

Tovornina v Mariboru. — Veliki župan mariborske oblasti je dovolil mestni občini v Mariboru, da sme do konca leta 1925 pobirati od blaga, natovorjenega in raztovorjenega na mariborskih kolodvorih, če presega njegova teža 100 kg, posebno občinsko davščino. Tovornina znaša za pošiljke, za katere veljajo vagonске tarife, od vsakega kilograma pol pare (od metrskega stota pol dinarja) in za brzovozne in tovarne kosovne pošiljke pa od vsakega kilograma po tri četrtine pare (0.75). Teža blaga se zaokrožava kakor pri železniški tovarnini po predpisih, veljavnih za železnice. Tovornine so poleg tovarov države in mestne občine mariborske oproščene pošiljke soli, nafte, mesa, ki je zavezano užiti, pošiljke vina, vinskega mošta, piva, navadnega in poslaženega žganja in likerjev, osebnih prilaga, blaga, ki se v treh dneh re-

ekspedira, blago, ki prihaja v Maribor zgolj zaradi ocarinstva ali reekspedicije, in končno blago, prihajajoče in odhajajoče po industrijskih tirih, ki so jih zgradili prizadeli obrači ob lastnih stroških.

Promet.

Bivša južna železnica in nasledstvene države. — Dne 7. oktobra t. l. se je v Genovi sestala mednarodna železniška konferenca predstavnikov nasledstvenih držav bivše avstro-ogrske monarhije. Konferenca ima namen, da prouči vprašanje razdelitve voznega materiala bivše južne železnice in reši druga važna železniška vprašanja. — Vozni park, ki ga je razdelili, obstoji iz 1960 polniških, 55 priljažnih, 8055 pokritih in 8238 odkritih tovornih ter 952 specialnih železniških voz.

Odpreda naloženih vagonov. — Ker se je ugotovilo, da povzroča pomanjkanje vagonov še najbolj zadrževanje že naloženih vagonov v postajah, je centralna razdeljevalnica vagonov odredila, da se morajo naloženi vagoni odpremi iz postaj najkasneje tekom 24 ur v smeri namembnih postaj.

Telefonska zveza Cerknica — Stari trg — Prezid. — Gremij trgovcev za politični okraj Logatec je s posebno vlogo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu naprosil za otvoritev telefonskega prometa v loški dolini, ki bi bil za vso to dolino, v kateri je osobito razvita lesna industrija, velikega gospodarskega pomena. Kakor čujemo, se zadeva ugodno razvija in je upanje, da se ta promet takoj odpre, čim dobi poštna uprava na razpolago 10 vagonov žice za nujne izvedbe telefona v Sloveniji.

Znižanje ogrske železniške tarife. — V ogradskem trgovskem ministrstvu se vodijo pogajanja za splošno znižanje železniških tarif. Prva dva meseca tekoče proračunske dobe so imele državne železnice vsled pobiranja prevoznine po zlati pariteti ogromne presežke. Ker so gospodarski krogi dokazali, da izredno visoke železniške tarife kvarno vplivajo na produkcijo in trgovino, so merodajna ministrstva uvidela potrebo, da se tarife primerno znižajo.

Zvišanje železniških tarif v Avstriji. — Z dnem 1. januarja 1925 stopi v veljavo povišana tarifa avstrijskih zveznih železnic. Tarifa se je zvišala, ker je polniški promet popolnoma pasiven, tarifa pa v Avstriji veliko nižja nego v vseh drugih državah. Sedanja tarifa dosega komaj 60% predvojne tarife, dočim so tarife v Švici, v Nemčiji in v Italiji že davno dosegle predvojno zlato pariteto. Istočasno se primerno zviša tudi tarifa za prevoz tovorov.

Brodarski sindikat. — Prometno ministrstvo hoče odpovedati brodarskemu sindikatu pogodbo za porabo državnih ladij itd. in v bodoče v lastni režiji izrabiati svoj rečnoplovni park. Sindikat bo v tem primeru primoran likvidirati. Vprašanje odpovedi pogodbe bo odločeno do konca t. l. — Neposredni povod za odpoved je dal baje očitke, da je sindikat državni plovni material zanemarjal, vsled česar se nahaja v skrajno slabem stanju.

Trgovski register.

Vpisala se je naslojna firma: 788. Sedež: Ljubljana. Besedilo firme: »Posredovalec, informacijski in posredovalni bureau, družba z o. z.

TRBOVELJSKI PREMOG, DRVA, KOKS, ANGLEŠKI PREMOG, ŠLEZIJSKE BRIKETE dobavlja **ILIRIJA, Ljubljana** KRALJA PETRA TRG 8. Telef. 220. Plačilo tudi na obroke!

Izvoz in uvoz.

Za naš izvoz vina v Avstrijo. — Povodom trgovskih pogajanj z Avstrijo so se zastopniki naše kraljevine postavili na stališče, da se za izvoz našega vina v Avstrijo dovolijo enake ugodnosti, kakor jih je Avstrija dovolila za uvoz italijanskega vina. Upamo, da bodo naši zastopniki s to zahtevo uspeli.

Naš izvoz v prvih sedmih mesecih l. 1923. in 1924. — V prvih sedmih mesecih leta 1924 (1923) se je iz naše države izvozilo 1.920.879 (1.509.351) ton blaga vrednosti 4.862.208.318 (3.880.993.025)

dinarjev. V istem času so znašali carinski prejemki 760.766.40 (766.063.697) dinarjev.

Iz naših organizacij.

Pevski odsek Slovenskega trgovskega društva »Merkur« prične v najkrajšem

Razno.

Pred konferencami v Benetkah. — Pred odhodom v Benetke je predsednik naše delegacije minister g. dr. Ribar posetil Sušak, kjer so mu tamošnji zastopniki gospodarskih krogov podrobno pojasnili in raztolmačili sušaške gospodarske prilike. Za interese Slovenije bi bilo vitalnega pomena, da naši zastopniki v zvezi s temi pogajanj, na kateri se bodo v prvi vrsti obravnavala reška vprašanja, izposlujejo tranzitni promet preko Št. Pelra in Reke v Sušakom vsaj do ledaja, da se dogradi železniška zveza Slovenije preko Kočevja.

Trgovska in obrtniška zbornica v Senju. — Ministrstvo trgovine in industrije je spojilo področje senjske trgovske in obrtniške zbornice s področjem zagrebške zbornice. S tem je zagrebška zbornica proširila svoj delokrog tudi na dosedanja teritorij senjske zbornice. V javnosti se je dolgo časa razmotiralo vprašanje senjske zbornice. Nekateri so bili za preselitev zbornice na Sušak, večina pa se je zavzemala za to, da se zagrebška in senjska zbornica spoji. Ministrstvo se je odločilo za zadnjo eventualiteto in s tem indirektno priznalo, da morejo zbornice s širšim področjem veliko uspešnejše zastopati interese gospodarskih krogov svojega, čeludi obsežnejšega področja, nego manjše zbornice, ki iz raznih razlogov niso v položaju, da se uveljavijo v isti meri kakor zbornice širšega področja.

Darilo. — Mesto venca na krsto svojega umrlega svaka g. inž. Franca Heutmannja je daroval podpredsednik Slov. trg. društva »Merkur« v Ljubljani g. Riko Tory v prid »Podpornega fonda« tega društva znesek Din 200.—. Iskrena hvala!

Šolske počitnice ob trgatvi. — Ministrstvo prosvete je dovolilo vsem osnovnim šolam v vinorodnih krajih naše države osemnedevne počitnice.

Za razdeljene uradne ure v Mariboru. — Mariborski odvetniki in notarji so pri predsedništvu okrožnega sodišča v Mariboru vložili prošnjo, da se pri okrajnem in okrožnem sodišču v Mariboru vnovič vpelje pretrgano, to je dopoldansko in popoldansko uradovanje, kakor je bilo pred dvema letoma.

Kredit za regulacijo Save. — Ministrstvo poljedelstva in voda je odobrilo kredit za regulacijo Save po 800.000 Din. Kredit je namenjen za regulacijska dela, ki so potrebna za zavarovanje ljubljanskega vodovoda.

Brezposelnost. — Po najnovejših podatkih ministrstva za socialno politiko ni v naši državi nezaposlenih le 100.000 oseb, kakor je ministrstvo pred kratkim oficijelno izjavilo, ampak približno 200 tisoč fizičnih in duševnih delavcev. Brez dvoma se v tem za naše razmere velikem številu kažejo posledice krize naše produkcije, ki vsled nezadostne carinske zaščite vedno težje občuteva inozemsko konkurenco, vsled česar ne more misliti na razširjenje obratovanja, ampak je primorana obračevanje še omejevali. Ako bi bila naša podjetja v položaju, poslovali s polno kapaciteto, kar bi jim bilo mogoče v primeru zadostne carinske zaščite, bi bilo vprašanje brezposelnosti takoj rešeno.

Štrajk v češkoslovaških steklarnah. — V češkoslovaških steklarnah štrajka 30.000 delavcev. Tovarnarji so odklonili mezdna pogajanja in so sporočili vladi, da niso v položaju zvišati plač,

času s pevskimi vajami. Stari in novi člani se vabijo, da se udeležijo sestanka, ki se vrši v ponedeljek dne 13. oktobra 1924 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Gradišče 17-I. Prijave novih članov se sprejemajo v društveni pisarni vsak dan od 6. do 7. ure zvečer.

Zlatorog

terpentinovo milo,

ponujate svojim odjemalcem in bodite prepričani, da jih bodele dobro postregli!

ker jim povzroča nemška steklarska industrija preobčutno konkurenco.

Letošnji ribolov v Dalmaciji. — V področju pristaniškega poglavarstva v Šibeniku je bilo zadnjih 12 mesecev prijavljenih 2990 ribičev, ki so ulovili 112.875 kg prvovrstnih, 340.000 kg drugovrstnih in 404.098 kg tretjeverstnih rib. Vrh tega so ulovili 11.670 kg jastogov in 1100 kg rakov. Od ulovljenih rib so prodali 159.510 kg v Trst, Lošinj in v Zader.

Število živine v Franciji. — O slanju živinoreje v Franciji daje pregledno sliko naslojna statistika o številu živine v letu 1923 (l. 1913). V Franciji se je redilo leta 1923. (l. 1913) 3.200.000 (3.800.000) konj, 13.575.000 (14.787.000) goveje živine, 9.782.000 (16.131.000) glav drobnice in 5.195.000 (7000) prašičev. — Francija torej še v pelem povojnem letu skrajno občutno trpi na posledicah vojnih nepravil.

Književnost.

Civilnopravdni red v praksi. — Naše naročnike, posebno trgovce in sodnike, ki bi radi dobili na lahek način kratek pouk, kako se jim je vesti med polemikom pravde, opozarjamo na pravkar izšlo knjižico z naslovom: »Civilnopravdni red v praksi«, ki jo je spisal ugledni sodnik praktik, sedaj univ. profesor g. višji sodni svetnik dr. Pajnič. V delu, ki obsega le 56 strani, je pisatelj obdelal dva najpomembnejša praktična primera pravd: v prvem poglavju »pravde iz naslova jamčevanja«, v drugem »pravde na zbornem sodišču o tožbi na plačilo za dobavljeno blago (fakturna tožba)«. Na teh dveh zgledih se ima čitatelj priliko seznaniti s predpisi in navodili, na kaj mora paziti med pravdo in kako si more pomagati proti raznim ugovorom in napadom nasprotnika. S tem delom, iz katerega govori dolgoletna bogata skušnja, je gospod pisatelj ustregel ne le sodnemu naraščanju, temveč tudi potrebi širših krogov javnosti, ki je prisiljena iskati pomoči in pravice pred sodiščem. Knjižico, ki jo je založila »Tiskovna zadruga« d. z. o. z. v Ljubljani, zato najtopleje priporočamo naši trgovski javnosti, posebno pa sodnikom-lajikom in trgovskim organizacijam.

Veletrgovina

A. ŠARABON

v Ljubljani

priloroča

špecerijsko blago

raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke

raznovrstno

rudninsko vodo

Laetna pražarna ss kavo

in mlín da dišave s elek.

trilčnim obratom.

Ceniki na razpolago.

Ljubljanska borza.

Dne 10. oktobra 1924.

Les: Deske I., II., III., fco meja, blago 680; Hraslovi plohi: 53 mm, 16—30 cm, 2.90 m dolžine, fco meja, den. 1250, bl. 1258, zaključek 1250; 53 mm, 15—30 cm, 2.60 m dolžine, fco meja, 1 vag., denar 1250, blago 1258, zaklj. 1250; 53 mm, 22—30 cm, 2.80 m dolžine, fco meja, 1 vag., den. 1250, bl. 1258, zaklj. 1250; 43 mm, 17—30 cm, 3 m dolž., fco meja, 2 vag., den. 1250, bl. 1258, zaklj. 1250; jesenovi plohi, suhi, la, 30—100 mm, fco naklad. post., blago 1400; oglje la vilano, fco meja, den. 115; drva, la eksportno blago, fco naklad. postaja, den. 29.

Žito in poljski pridelki: pšenica domača, fco Ljubljana, den. 380; pšenica bačka, par. Ljubljana, blago 420; korusa bačka, par. Ljubljana, bl. 335; oves bački, par. Ljubljana, bl. 320; laneno seme, par. Ljubljana, den. 685; pšenična moka bačka, bas. 0, fco Ljubljana, bl. 615; krompir roza, fco naklad. postaja, 1 vag. den. 125, bl. 125, zaklj. 125.

Stročnice: fižol ribničan, orig., fco Ljubljana, den. 475; prepeličar, orig., fco Ljubljana, den. 440; mandolon, orig., fco Ljubljana, den. 350; rujavi, orig., fco Ljubljana, denar 350.

Delnice: Celjska pos., den. 208; Ljubljanska kreditna banka, den. 225, blago 233; Merkanil. banka, den. 123, bl. 130; Prva Hrvat. štedionica, den. 915; Slavenska banka, blago 98. Strojne tovarne in livarne, den. 130, bl. 154; Trbovelj. premogokopna družba, bl. 375; Združene papirnice Vev.e, den. 112, bl. 125; 4% kom. zadolžnice Kranjske deželne banke, blago 88. — V soboto borza ne posluje.

* * *

Vabilo na III. izredni občni zbor Ljubljanske borze za blago in vrednote. III. izredni občni zbor Ljubljanske borze, ki je bil objavljen v Uradnem listu št. 93 z dne 9. oktobra 1924, za 23. oktober 1924, se vsled tehničnih ovir ne more vršiti imenovanega dne. Vsled tega sklicuje borzni svet Ljubljanske borze za blago in vrednote III. izredni občni zbor na dan 25. oktobra 1924 in sicer ob 15. uri v borzne prostore, Ljubljana, Kongresni trg št. 9, I. nadst., z nastopnim dnevnim redom: 1. Volitev članov borznega sveta; 2. volitev članov finančnega odbora; 3. volitev članov borznega razsodišča; 4. slučajnosti. — Ljublj. borza za blago in vrednote. Predsednik: Dragotin Hribar s. r.; tajnik: dr. M. Dobrila.

Tržna poročila.

Dunajski živinski trg dne 7. oktobra. — Na trg se je prignalo 3035 debelih in 4761 mesnatih prašičev. Všečvi ostane zadnjega sejma je znašal dogon 7796 glav, ki se razdeli naslojno: Ogrska 529, Rumunska 1599, naša kraljevina 808, Poljska 4807 in Avstrija 53. Cene so se gibale za prvovrstne debele prašiče od 28.000 do 28.500 K, za srednje debele prašiče od 25.000 do 26.000 K, za angleške mesnate prašiče od 22.000 do 28.000 K.

Dunaj. — Dne 6. t. m. se je prignalo na dunajski trg 3458 glav živine, in sicer 1076 glav iz Ogrske, 351 iz Rumunske, 596 iz naše kraljevine, 154 iz Češkega in 1149 iz Avstrije. — Cene za 1 kg žive vage so znašale: voli l. 18.000 do 21.500, II. 14.000 do 16.500, III. 13.000 do 15.000, buše 11.000 do 15.000, bik 14.000 do 18.000, krave 12.000 do 16.000, suha živina 8000 do 11.000 K.

KUPUJMO IN PODPIRAJMO

lavrstno

Kolinsko cikorijo

domači izdelek.

Dobava, prodaja.

Dobave. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. oktobra t. l. pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave 187.000 kg meh-

kih drv in 13.700 kg bukovih drv. Dne 4. novembra t. l. pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani glede dobave blaga za državne zaslave; pri ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani glede dobave kompletnih klosetov in lijakov; pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu glede dobave šamotne moke, šamotne opeke in šalic za stranišča; pri ravnateljstvu drž. železnic v Sarajevu glede dobave stavbenega lesa. (Št. 10.126.)

Dne 3. novembra t. l. se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri intendanturi Vrbaske divizijske oblasti v Banjaluki glede dobave 365.000 kg sena in 265.000 kg slame; pri ravnateljstvu drž. železnic v Ljubljani glede dobave medenih drog in medene pločevine; pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu glede dobave konoplje za mašenje; pri ravnateljstvu drž. železnic v Sarajevu glede dobave jeklenih tračnic ter glede

dobave polrebščin za tir, skretnic in delov skretnic. (Št. 10.043.)

Dne 6. novembra se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: pri ravnateljstvu drž. železnic v Ljubljani glede dobave silicijeve brončene žice; pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu glede dobave raznih uradnih polrebščin in inventarja; pri ravnateljstvu drž. železnic v Sarajevu glede dobave železa in praška za avtogeno varenje; pri

ravnateljstvu drž. železnic v Subotici glede dobave parnega stroja in generatorja. (Št. 10.044.)

Prodaja odpadkov od stekla se bo vršila dne 5. novembra t. l. pri ravnateljstvu drž. železnic v Zagrebu. (Štev. 10.044.)

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesantom na vpogled.

AVTO

bencin, pnevmatika olje, masl, vsa popravila in vožnja. Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi Jug-Avto, d. z. o. z. v Ljubljani.

Pristopajte kot član k društvu
»TRGOVSKA AKADEMIJA«

Gradbeno podjetje

Ing. Dukić in drug

= Ljubljana =
Bohoričeva ulica 24

NA VELIKO!

Priporočamo: galanterijo, megavice, potrebščine za čevljarje, sedlarje, rindice, podloge (belgior), potrebščine za krojače in šivilje, gumbe, sukanee, vezene, svilu, tehnične decimalne in balančne najceneje pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

A. VICEL

Maribor, Glavni trg 5

trgovina s hišnimi potrebščinami: emajlirano, pločevinasto in uliko posodo, porcelanasto, kamernasto in siekljeno robo.

Na debelo!

Na drobno!

Volna in trikotaža, galanterija engros

Gaspari & Faninger - Maribor

Stara tovarna nogavic in pletenin

M. FRANZL & SINOVI -- LJUBLJANA, Privoz 10

Lastnik: FELIKS FRANZL

Ustanovljeno
leta 1888

Poštni predal 44
Telefon 425

Varstvena znamka

Franc Szantner
Ljubljana

Trgovina čevljev ter specialna tvrdka za ortopedična in anatomska obuvanja. Sprejema vsa naročila za čevlje po meri in popravila.

TVRDKA

A. VOLK
LJUBLJANA

Veletrgovina žita in mlevskih izdelkov priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične moke najboljših banaških mlinov, otrobe, koruzne in ajdove izdelke, kašo, ješprenj, nadalje pšenico, koružo, oves, fižol in druge poljske pridelke.

Telefon štev. 449.

Brzjavi: VOLK.

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Priporočamo:

Jos. Petelinc

LJUBLJANA,
Sv. Petra nasip 7.

Najboljši živalni stroji v vseh opremljenih Gritzer, Adler za ročbinske in obrtne rabe, letetam igle, olje ter vse pomembne dele za vse sisteme. En gros!

Telef. št. 233.

Telef. št. 233.

Tvrška

T. Mencinger

Špecerijska in delikatesna trgovina na veliko

Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 43

in

Komenskega ulica št. 24

priporoča prvovrstni bohinjski sir, salami, ribje konzerve, prekajeno šunko in meso pripravljeno po praškem načinu. — Lastna prazarna za kavo z električnim obratom. — Velika zaloga rudinskih vod.

Veletrgovina
špecerijskega
in
kolonijalnega
blaga

**KAROL
HABER**
Maribor

Ugoden nakup za lesno industrijo in mizarje!

Mizarski stroji in orodje

in sicer: 1 skobelnik 70 cm (Dichtenhobelmaschine), 1 poravnalnik (Abrihtmaschine), 1 freza (Fräsmaschine), 1 krožna žaga z železnim stojalom, 1 vrtilni stroj (Langlochbohrmaschine), 1 avt. brusilni stroj za 70 cm dolžine, 1 bencinmotor 8 HP in 1 bencinmotor 3 HP, 1 parna vodna sesalka (Wasserdampfpumpe), 10 skobelnikov (Hobelbänke) s pripadajočim orodjem. — Stroji so novi, najboljše inozemske tvrdke, ter so vsled opustitve obrta za nizko ceno na prodaj.

Ogledajo se lahko v obratu pri IG. TOPLAK, STROJNO MIZARSTVO, CELJE, BREG št. 14.

MERAKL

barve, mastila, lake, klej, emajl, kiti in zajamčeno čisti firnež najboljše vrste nudi

MEDIĆ - ZANKL DRUŽBA Z OM. ZAV.

Ljubljana
centrala

Maribor
podružnica

Novi Sad
skladišče

Tvornice: Ljubljana - Medvode

Popolnoma varno naložite denar v Ljubljansko posojilnico

T. Z. Z. O. Z., ki posluje v novopreurejenih prostorih v Ljubljani, Mestni trg št. 6.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje najugodnejše ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. — Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hiše in posestva ter proti poroštvo. Daje tudi TRGOVSKE KREDITE ter sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

Dunajska c. 4 (v lastni stavbi)

KAPITAL in REZERVE Din 19.000.000.—.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzjavi: Trgovska

Telefoni: 139, 146, 458

Podružnice:

Maribor, Kamnik, Konjice, Novo mesto, Ptuj, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Ekspoziture:

Logatec, Prevalje